

ת"פ 15902/09 - מדינת ישראל נגד אמג'ד אשקר, סטפן ראשד

בית המשפט המחויז בירושלים

ת"פ 18-09-15902 מדינת ישראל נ' אשקר ואח'

בפני מאישמה נגד נאשמים	כבוד השופטת דינה כהן-ליך מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד אסף קלין (מח"ש)	1. אמג'ד אשקר ע"י ב"כ עו"ד מוחמד רחאל 2. סטפן ראשד ע"י ב"כ עו"ד נדב גדליהו	
			בקשה לפי סעיף 108

החלטה

1. כנגד הנאשם 1 (להלן גם: הנואשם) הוגש כתוב-אישום המחייב חלק כללי וחמשה אישומים. במסגרת כתוב-האישום, מיוחסת לנואשם מספר עבירות שוד על ניגזרותה השונות לפי סעיף 402 לחוק העונשין, התשל"ג-1977 (להלן: חוק העונשין או: החוק), וכן מספר עבירות של שימוש לרעה בכוח המשרה לפי סעיף 280(1) לחוק הנ"ל. לפי הנטען, העבירות בוצעו בעת שהנאשם שירת במשטרת ישראל כשוטר מג"ב, בעודו לבוש במדי משטרת של משמר הגבול, ובחלק המקרים תוך נשיאת נשק. לפי המიוחס בכתב-האישום, הנאשם חורה למתלווננים שנהגו או נסעו ברכבים לעצור בצד הדרך ללא סיבה או חשד, וזאת כדי לבצע חיפוש במטלטי המתלווננים וברכבייהם, תוך גניבת כסף ורכוש בעת החיפוש.

ב"כ הנאשם הודיע כי הוא אינו חולק על עובדות כתב-האישום, אולם כופר בסעיפי העבירות שיוחסו לмерשו. עוד טען הסגנו כי בכוונתו לטעון לאכיפה ברורנית. לב הטענה בהקשר זה היא כי בנסיבות דומות ל谋קרה דן, לובשי מדים אחרים הועמדו לדין בעבירות קלות מעבירה השוד.

2. על רקע זה, הגיע הסגנו בקשה לפי סעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982. במסגרת הבקשה, הפנה הסגנו לשני מקרים שלטענתו דומים בנسبותיהם ל谋קרה דן, וטען כי באופןם מקרים המאישמה העמידה לדין את הנואשים בעבירות קלות מלאה אשר יוחסו לנואם שלפני. בהתחשב בכך, במסגרת הבקשה המקורית עתר הסגנו לקבל את: "כל כתבי האישום שהוגשו בנסיבות דומות לעניינו של המבקש אין במערכת האזרחות [כולל מח"ש] והן במערכת הצבאית", וכן את הנהל שמתיחס להעמידה לדין בעבירות שוד כאשר מדובר במי שהוא לבוש מדים.

בדין לפני תיקן הסגנו את בקשתו, ותמם את היקפה כדלקמן: ראשית, לאחר שב"כ המאישמה הצהיר לפורוטוקול כי אין בנמצא נוהל מן הסוג לו עתר הסגנו, ויתר הסגנו על בקשתו בעניין האמור. שנית, לאחר שב"כ המאישמה ציין כי הפרקליטות הצבאית מהווה גוף נפרד מהמਐינה בתיק זה, חזר בו הסגנו מהבקשה לעניין הפרקליטות הצבאית (במאמר מוסגר עיר כי מילא הפרקליטות הצבאית לא צורפה לצד בקשה לפי סעיף 108, מה

גם שהדין הצבאי אינו זהה לדין הנוהג במערכת האזרחיות). בהמשך לכך, ציין הסנגור כי הוא מפנה את בקשתו כלפי מה"ש בלבד. שלישיית, הסנגור הבahir כי הוא מבקש לקבלת לעוננו את כל כתבי-האישום שהוגשו על-ידי מה"ש ב-10 השנים האחרונות בעבירה של תקופת גנבה לפי סעיף 381 לחוק העונשין ו/או בעבירה של דרישת נכס באזימום לפי סעיף 404 לחוק העונשין. הסנגור הסכים שכtablet-האישום ימסרו לאחר השחררת פרטיו זיהוי מחתמת הגנת הפרטיות. ב"כ הנאשם 2 הctrף בהסכמה לבקשתה בהיקפה האמור.

3. מנגד, ב"כ המאשימה התנגד לבקשתה. לטענותו, בשני המקרים אליום הפנה הסנגור, הנאים הוועדו לדין מלכתחילה בעבירות שוד, ורק במסגרת הסדר-טיעון תוקן כתבי-האישום ולנאשמים יוחסו עבירות קלות יותר. הגיע ב"כ המאשימה, אין בוואטם שני מקרים כדי ללמד, ولو באופן לכארוי, על אכיפה ברורנית, אלא דווקא להפץ - אותן מקרים מצביעים על כך שהמאשימה נוקטת במדיניות שווה, ומעמידה לדין בעבירות שוד כאשר מגעים לפתחה מעשים דומים למעשים המוחסנים לנאים. ב"כ המאשימה הוסיף והפנה בתגובהו למקרים נוספים שאיתר במאגרים המשפטיים, בהם הוועדו לדין לובשי מדים בעבירות שוד, על ניגזרותיה השונות. בהתחשב בכל אלה, טען ב"כ המאשימה כי הסנגור לא הרים את הנטול הראשוני ולא הניח תשתיית ראייתית כי ננקטה נגד מרשו אכיפה ברורנית. בנסיבות אלה, נתען כי עומדת למאשימה חזקת התקינות המנהלית ואין מקום להיעתר לבקשתה.

במהלך הדיון לפניי וגם לאחריו, ערך ב"כ המאשימה לבקשתו בירור עובדתי האם ואיזה מידע ניתן לאתר במח"ש לגבי כתבי-האישום מן העבר, וזאת בשים לב למתקנות המתוκנת של בקשת ההגנה לפי סעיף 108. מן הבירור שנערך עלו הנתונים הבאים:

ראשית, הזהנה למערכת הממוחשבת של סעיפי העבירות שייחסו לנאים במסגרת כתבי-האישום שהוגשו בעבר על-ידי מה"ש, מתבצעת באופן חלקי ולא בהכרח מדויק. ניתן לחפש במערכת הממוחשבת של מה"ש מידע לפי סעיפי עבירה, אולם לא מדובר במידע מלא. חיפוש שנערך במערכת הממוחשבת האמורה לאחר הדיון לפניי, העלה כי לא נמצא במסגרת רישום ממוחשב אודוט כתבי-האישום כלשהו שהגישה מה"ש, במסגרתו ייחסה לנאים עבירה של תקופת לשם גנבה, או עבירה של דרישת נכס באזימום, או שתי העבירות יחדיו. הבדיקה במערכת הממוחשבת נעשתה לגבי תקופת של 10 שנים לאחר, ואף למעלה מזה.

שנייה, במח"ש מתבצע רישום ידני של כתבי-האישום שהוגשו לאורך השנים, ושל סוג העבירות (להבדיל מסעיפי העבירות) שייחסו לנאים. קיימים פער בין המערכת הממוחשבת לבין הרישום הידני, כאשר האחרון אמין יותר (אף שגם לגבי לא ניתן להתחייב על דיווק מלא). ניתן לבצע בדיקה ברישום הידני של הנתונים להם עותר הסנגור, אולם הדבר יצריך הקצאת כוח-אדם על-מנת לקרוא דף-דף, לבדוק האם קיימים רישום אודוט כתבי-האישום מן העבר במסגרת ייחסו עבירות של תקופת לשם גנבה / או דרישת נכס באזימום, ואם כן - לאמת את כתבי-האישום בהתאם למקרים, ולהשhir פרטיו זיהוי טרם מסירתם לעין הסנגור. מבחינת היקף הרישום הידני - נמסר כי מדובר בשתי מחברות A4 (כ-100 דף למחברת, כאשר אחת מלאה והשנייה מלאה בחצייה) המכילות פירוט על סוג העבירה (לא סעיף עבירה), כרך שיש לעבור על 150 דפים ולבדוק שורה-שורה, עם בדיקה כפולה למניעת טעויות. הזמן המוערך לביצוע המלאכה לגבי תקופת של 10 שנים לאחר, הוא שניים עד שלושה ימי עבודה. ככל שתהיינה תוצאות רלוונטיות, נמסר כי סיכון גבוהה ביותר שכtablet-האישום סרוק במערכת (במצב זה, יש להשhir פרטיו זיהוי בכתבי-האישום טרם מסירתם). ב"כ המאשימה שב והציג כי המאשימה מתנגדת לבקשתה לפי סעיף 108, שכן הסנגור לא הרים את הנטול הראשוני הנדרש לכך.

4. שאלתי את טענות הצדדים. טענת המאשימה לפיה ב"כ הנאשם לא הציג תשתיית לכאורית לטענה של אכיפה סלקטיבית, אינה מופרכת. כפי שצין לעיל, שני המקרים האחרים אליהם הפנה הסגנור בטיעונו, הם מקרים בהם מלכתחילה הנאים הועמדו לדין בעבירות שוד, ורק במסגרת הסדר טיעון תוקנו כתבי-האישום וווחסו לנאים בהם מקרים עבירות קלות יותר.ברי כי אין בתיקון כתבי-אישום במסגרת הסדר טיעון (אשר יכול לנבוע מקרים אחרים או משיקולים אחרים) כדי להציג על מדיניות העמדה לדין שונה מזו שהופעלה בעניינו של הנאשם. מאחר שהסנגור לא הצביע על כל אינדיקציה אחרת לטענת האכיפה הברנית, יתכן שדי היה בכך כדי לדחות את הבקשה שלפני. כך, שכן על המבקש צו לפי סעיף 108 מוטל הנTEL להציג תשתיית ראשונית לכואורית המבוססת את טענתו, ומצדיקה להעמיד לעיינו את החומר המבוקש. כבר נפסק כי אין מקום לדרישה מכובידה יתר על המידה מן המבוקש, אך נדרשת הנחת תשתיית שאינה סתמית וסקולטיבית. בהעדר תשתיית, ولو בסיסית, לטענה של הפליה פסולה פסולה או אכיפה ברנית, עלול להתקיים שטף של בקשות למידע סטטיסטי, באופן שנמצא עצמן עוסקים במקומם בבירור ההליך הפלילי לגופו, בחיפוש מתמיד אחר נתונים מספריים והשווואה לתיקים אחרים במידע-DIG בלבד פוסק. אוסף כי הסנגור לא הציג לפני הסבר ברור מדוע אין יכולתו לאתר עצמו ראיות לצורך ביסוס טענה לאכיפה ברנית, ولو במישור הלכוארי, וזאת באמצעות חיפוש במאגרי מידע של פסיקה.

יחד עם זאת, במקרה דן ההגנה אינה חולקת על עובדות כתבי-האישום, והטענה שעניינה אכיפה סלקטיבית היא אחת מטענות ההגנה הבודדות השניות במחלוקת. סוג המעשים אליהם מתייחסת הבקשה, אינם מן השחיחים כאשר מדובר בלבושים מדים. כמו כן, יש להביא בחשבון את הקושי האינהרטן לפניה ניצבת ההגנה בהנחה תשתיית ראייתית לכואורית לטענה של הפליה פסולה לצורך קבלת נתונים, שכן המידע בכללתו נמצא בידי המאשימה. כך בוודאי לגבי כתבי-אישום שהם אכן מפורטים במארגנים המשפטיים. אוסף כי המידע לו עותר הסנגור בבקשתו המתוקנת, אמור להיות נגיש באופן יחסית, שכן עניינו בכתב-אישום שהוגשו בגין אחת משתי עבירות מיוחדות או שתיהן יחדיו, כאשר לא מתבקש בדיקה פרטנית לפי מהות או תוכן. העובדה שמה"ש משיקולה שלה מנהלת רשימות ידניות לגבי כתבי-אישום שהוא מגישה (במקום רישומים ממוחשבים מלאים ואמינים) באופן המקשה על שליפת נתונים מן הסוג המבוקש לפני באמצעות לחיצת כפתור, אינה צריכה להוביל לדחיתת הבקשה רק בשל כך שהיא על מה"ש לשקיים מאמץ לצורך החיפוש ברישום הידני. בהתחשב בכל אלה, איני רואה צורך כליל את בקשתו של הסנגור לקלט מידע. גבולותיה של הבקשה (במובן זה שספק אם הונחה תשתיית לכאורית מספקת לביסוס ראשוני של טענת אכיפה ברנית), תהווה שיקול במסגרת קביעת היקף המידע שאחיב את המאשימה במסירתו.

5. באיזון בין מכלול השיקולים עליהם עמדתי לעיל, איני רואה להורות למאשימה לבדוק את הרישום הידני לגבי תקופה של 10 השנים האחרונות כمبرוך על-ידי הסנגור. מדובר בתקופה זמן ארוכה יתר על המידה, בשים לב לגבולותה הניכרת של הבקשה שלפני מחד גיסא, ובשים לב למשאבי כוח-האדם הנדרשים לצורך איתור המידע במוח"ש מאידך גיסא. בנסיבות העניין, אני סבורה כי פרק-זמן של 3 השנים האחרונות הוא האיזון הראוי והמידתי (השוו בעניין זה: ע"מ 2398/08 מדינת ישראל נ' ס gal (19.6.2011), שם הינה מדובר בבקשת שהוגשה במסלול לפי חוק חופש המידע התשנ"ח-1998). מאוחר יותר, נפסק בע"מ 2668/15 מדינת ישראל נ' ויס (18.11.2015) כי המסדרת הדינונית המתאימה לבקשת מסמכים לצורך ביסוס אפשרי של טענת אכיפה ברנית בהליך הפלילי, היא בקשה לפי סעיף 108. בעניין האחרון ראו גם: בש"פ 2447 פלוני נ' מדינת ישראל (10.8.2016), פס' 25 ואילך).

6. אשר על כן, הבקשה מתقبلת באופן חלקתי. המאשימה תבודוק את הרישום הידני ועל-בסיסו תעבור לעיון שני הסגנורים העתק של כתבי-אישום שהוגשו על-ידי מה"ש, אם הוגשו, ב- 3 השנים האחרונות בעבירות של תקיפה לשם גניבה / או דרישת נכס באזומים, תוך השחררת פרטיו זיהוי. יש לעשות זאת טרם מועד הדיון הקבוע בתיק

ליום 16.6.2019. אם וככל שנוכח חג השבעות ופרק-הזמן הקצר יחסית שנותר עד הדיון, ידרש למאשימה זמן נוסף, תגיש המאשימה בקשה אורכה מבعد מועד והוא תישקל בהתאם.

בהתאם להסכמה הצדדים כמפורט בפרוטוקול הדיון האחרון, ההחלטה ניתנת בהעדר הצדדים.

המציאות נמצא לב"כ הצדדים בדחיפות.

ניתנה היום, ג' סיון תשע"ט, 06 יוני 2019, בהעדר הצדדים.